

categorieën

Zorgvernieuwing verdient steun FNV

Zorg & Welzijn

Red de zorg. Met deze oproep mobiliseert de FNV vandaag het Nederlandse volk. Jammer alleen dat de FNV kiest voor slachtofferretoriek. Naast bezuinigingen en geldtekort heeft de zorg ook een probleem met niet optimaal besteed geld.

Door **Ad Bergsma**
12 september 2015

De ambulance is uitgerukt voor een oudere mevrouw die bij het winkelcentrum op de grond ligt. De verpleegkundige stapt uit en vraagt wat er aan de hand is: ‘Heeft u pijn?’ ‘Nee,’ antwoordt het slachtoffer. ‘Maar waarom ligt u dan op de grond’, is de logische vervolgvraag. ‘Omdat de omstanders zeiden dat dat veiliger was en ik op deskundige hulp moest wachten’, vertelt het slachtoffer dat zich overeind laat helpen en haar weg lopend vervolgd, nadat ze volgens het protocol even is nagekeken. Het ambulance personeel blijft achter met een half uur verplichte administratie.

Dit voorval is herkenbaar voor veel gezondheidsprofessionals. Mensen die zichzelf zouden kunnen redden doen een beroep op de schaarse middelen in de zorg. Niet vanuit een moreel tekort, maar omdat we dat elkaar hebben wijsgemaakt dat we beslissingen over gezondheid het best aan professionals kunnen uitbesteden. In het huidige informatietijdperk is dit een achterhaald standpunt. Vandaar dat zorgprofessionals steeds meer aandacht besteden aan gezamenlijke besluitvorming, zodat keuzes afgestemd worden op het dagelijks leven van de patiënt. Eenzijdig voorschrijven wat moet doen professionals minder.

Door zelfmanagement kostenbesparing

Een van de terreinen waar de samenwerking met patiënten gezocht wordt is kostenbesparing. Onder de noemer van zelfmanagement wordt gekeken wat patiënten zelf in samenwerking met het eigen netwerk zouden kunnen ondernemen om tot meer zelfredzaamheid te komen. Dat is behalve een bezuiniging ook een methode om ervoor te zorgen dat zorg mogelijk blijft voor de personen die dit het hardst nodig hebben. Deze ontwikkeling lijkt onvermijdelijk in een tijd dat de bevolking verouderd en steeds vaker last heeft van chronische aandoeningen.

De bezuinigingen in de zorg die de FNV aan de kaak wil stellen, zijn een oprechte poging de zorg betaalbaar te houden. Dat bij zo'n grote reorganisatie ook verkeerde keuzes worden gemaakt is pijnlijk, maar onvermijdelijk. Zo zou je kunnen betogen dat het accent op medisch-technische zorg niet altijd de beste keuze is om een optimale kwaliteit van leven te garanderen. Toch heeft de gekozen ontwikkelrichting te veel mooie kanten om alleen maar schande te roepen.

Alternatieve tekst voor de FNV

De FNV stelt: 'Dit kabinet bezuinigt miljarden op de zorg. De gevolgen daarvan zijn voor vele kwetsbare mensen nu al pijnlijk voelbaar. Honderdduizenden mensen die zorg nodig hebben omdat ze ouder worden, in de knel zitten als jongere, gehandicapt zijn of psychiatrische hulp nodig hebben, krijgen niet langer de zorg die ze nodig hebben. Dit kan niet!'

Een alternatieve tekst geeft meer ruimte aan de veerkracht van patiënten. 'Dit kabinet heeft voor ieder huishouden in Nederlanders honderden euro's extra koopkracht geregeld, door de consequente toepassing van het idee dat mensen die wat mankeren niet altijd zielig zijn. Voor de gemeenschap bijspringt wordt eerst gekeken wat mensen en hun naasten zelf kunnen. Dat maakt hen trots en geeft ze zelf de gelegenheid te kiezen wat het belangrijkste is voor hun kwaliteit van leven. Hierbij maakt de zorg soms fouten. Plaatselijk wordt de zorg echt te schraal. Kom daarom op 12 september naar Amsterdam om te laten weten dat u dit heel ernstig vindt.

Besef echter wel dat we op dit moment niet echt weten hoe het beter zou moeten. Misschien kan een beeld uit de actualiteit helpen de huidige situatie in een context te plaatsen. We kunnen in Nederland jaarlijks de zorgkosten verder op laten lopen en zorgen voor prachtige en dure zorginstellingen en extra personeel in de chronische zorg, maar wanneer slaat dat om in onevenwichtigheid? Krijgen we dan straks geweldige instellingen, die we niet kunnen gebruiken omdat de waterleiding in de straat niet functioneert? We redden de zorg alleen met vernieuwing. Een goed startpunt daarbij is het slachtofferschap van patiënten niet vergroten.

Ad Bergsma is associate lector verpleegkunde: zelfmanagement bij Saxion Deventer/Enschede.